

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2025/009 van februari 2025

(zie datum ondertekening)

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de premie voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen, vermeld in artikel 6.4.1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010
roepnaam	(wijzigingsbesluit premie energiezuinige huishoudtoestellen)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 7 februari 2025
trefwoorden	bewaartermijn; rechtvaardigingsgrond; verwerkingsverantwoordelijke; online platform

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid van de mevrouw Melissa Depraetere, Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd van 7 februari 2025, ontvangen door de VTC op 10 februari 2025;

Gelet op de behandeling in een schriftelijke procedure wegens de hoogdringendheid;

Brengt het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Energie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de premie voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen, vermeld in artikel*

6.4.1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (hierna “het Ontwerp”) zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.
3. Het advies van de VTC wordt bij hoogdringendheid gevraagd en de hoogdringendheid wordt gemotiveerd als volgt (onderlijning VTC):

De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de urgente behoefte om het oneigenlijk gebruik van de premie te voorkomen. In het huidige systeem vragen verschillende gezinnen vaak vier bonnen aan, terwijl er in werkelijkheid maximaal twee bonnen daadwerkelijk worden ingewisseld. Dit leidt tot een onvoorspelbare impact op het budget. Daarnaast komt het voor dat meerdere gezinsleden een bon aanvragen voor hetzelfde type toestel. Om de budgettaire impact beter te voorspellen en gezien het hoge aantal aanvragen van de premie zonder daadwerkelijke inwisselingen, is het van cruciaal belang dat er snel passende maatregelen worden genomen om dit oneigenlijk gebruik te voorkomen.

4. Wegens de hoogdringendheid wordt de adviesvraag behandeld in een schriftelijke procedure.

Context

5. De vanaf 2007 bestaande premie voor energiezuinige huishoudtoestellen wordt sinds begin 2025 toegekend op basis van inkomensvoorwaarden in de plaats van op basis van het statuut van beschermde afnemer (recht op sociaal tarief). Hierdoor groeide de doelgroep aan tot 35% van de huishoudens.
6. Om de aanvragen te automatiseren werd een online inkomensconsultatieplatform gelanceerd. De verruimde doelgroep, samen met de erg laagdrempelige nieuwe aanvraagprocedure leidde tot een onverwacht hoog aantal aanvragen.
7. Tegelijkertijd werd vastgesteld dat het platform toeliet dat per huishouden onterecht meerdere aanvragen konden worden goedgekeurd. Om hieraan te verhelpen, de doelmatigheid van de maatregel te verhogen en de budgettaire impact te beperken, worden enkele aanpassingen voorgesteld. Omdat ongeveer 10% van de aanvragen betrekking heeft op meerdere aanvragen per type toestel op hetzelfde adres en de regelgeving dit impliciet uitsluit, werd het ICP al in januari aangepast zodat per toestel maximaal 1 aanvraag per type toestel wordt goedgekeurd per domicilieadres. Er wordt voorgesteld om dit voor de duidelijkheid in de regelgeving explicieter te beschrijven. De aanvraag blijft zoals nu gelinkt aan het rijksregisternummer van de aanvrager. Echter, om te vermijden dat meerdere gezinsleden voor hetzelfde type toestel een bon aanvragen, wordt uitdrukkelijk en bijkomend vermeld dat andere personen die op hetzelfde adres zijn gedomicilieerd, niet in aanmerking komen voor de premie.
8. Daarnaast worden met het oog op het optimaliseren van de dossierbehandeling, het minimumbedrag voor het gebruik van de kortingsbon en het aligneren van de maatregelen aan Mijn VerbouwPremie en EPC-labelpremie expliciet in de regelgeving opgenomen.
9. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Artikel 1.

In artikel 6.4.1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2011, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het tweede lid, 1°, wordt het woord “afnemer” vervangen door de woorden “huishoudelijke eindafnemer”;

3° in het tweede lid, 2°, wordt het woord “afnemer” telkens vervangen door de woorden “huishoudelijke eindafnemer”;

4° in het tweede lid worden punt 3° en punt 4° opgeheven;

5° het vierde lid tot en met het achtste lid worden vervangen door wat volgt:

“Het VEKA bepaalt, rekening houdend met de Europese energielabels die aan koelkasten, diepvriezers en wasmachines worden toegekend, het minimale kwaliteitslabel waaraan de huishoudtoestellen moeten voldoen.

Per type huishoudtoestel, vermeld in het eerste lid, kan maar één premie per vijf jaar worden aangevraagd. De geldigheid van iedere kortingsbon, vermeld in het tweede lid, is beperkt tot 45 dagen.

Binnen een periode van vijf jaar kan de premie, vermeld in het eerste lid, niet meer dan twee keer worden verkregen per rijksregisternummer.

Andere personen die op hetzelfde adres zijn gedomicilieerd, komen gedurende de periode van vijf jaar, vermeld in het zesde lid, niet in aanmerking voor de premie, vermeld in het eerste lid. Bijkomende aanvragen binnen die periode van vijf jaar komen niet in aanmerking voor de kortingsbonnen, vermeld in het tweede lid.

Een huishoudelijke eindafnemer die een huishoudtoestel huurt via een huurovereenkomst als vermeld in het tweede lid, 2°, kan gedurende de periode van die overeenkomst geen kortingsbon meer verkrijgen voor de aankoop van hetzelfde huishoudtoestel.

De prijs van het huishoudtoestel, vermeld in het eerste lid, waarvoor de premie wordt gebruikt, bedraagt minimum 250 euro.”.

Het artikel luidt dan:

Artikel 6.4.1/4.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder biedt een premie van 250 euro aan voor de volgende nieuwe energiezuinige huishoudtoestellen:

- 1° een koelkast met of zonder vriesvak;*
- 2° een wasmachine;*
- 3° een diepvriezer;*

De elektriciteitsdistributienetbeheerder kent de premie, vermeld in het eerste lid, toe:

- 1° in de vorm van een kortingsbon ter waarde van 250 euro voor de aankoop van een huishoudtoestel als vermeld in het eerste lid, aan iedere huishoudelijke eindafnemer die erom verzoekt en van wie het inkomen de grenzen, vermeld in artikel 6.4.1/6/3, tweede lid, niet overschrijdt;*
- 2° aan een niet-commerciële instelling of publiekrechtelijke rechtspersoon die erom verzoekt, in het kader van de verhuur met inbegrepen service- en reparatiekosten op een termijn van tien jaar van een huishoudtoestel als vermeld in het eerste lid, aan een afnemer van wie het inkomen de grenzen, bepaald in artikel 6.4.1/6/3, tweede lid, niet overschrijdt, en op voorwaarde dat de verhuur onderdeel vormt van een traject met het oog op begeleiding bij het aanpakken van energiearmoede van betreffende afnemer;*

In afwijking van het tweede lid kent de elektriciteitsdistributienetbeheerder de premie, vermeld in het tweede lid, 1° en 2°, ook toe aan iedere afnemer en, in kader van verhuur als vermeld in het tweede lid, 2°, aan iedere niet-commerciële instelling of publiekrechtelijke rechtspersoon, vermeld in het tweede lid, 2°, die erom verzoekt en voor wie het OCMW attesteert dat deze premie relevant kan zijn.

Als reeds een premie, vermeld in het tweede lid, 1°, werd bekomen dan kan de premie, vermeld in het tweede lid, 3° en 4°, niet worden verkregen als er geen periode van 12 maanden verstreken is sinds de premie werd bekomen. Als reeds een premie, vermeld in het tweede lid, 3° en 4°, werd bekomen dan kan de premie, vermeld in het tweede lid, 1° en 2°, niet worden verkregen voor eenzelfde type toestel als er geen 24 maanden zijn verstreken sinds de premie, vermeld in het tweede lid, 3° en 4°, werd bekomen.

Het VEKA bepaalt, rekening houdend met de Europese energielabels die aan koelkasten, diepvriezers en wasmachines worden toegekend, het minimale kwaliteitslabel waaraan de huishoudtoestellen moeten voldoen.

Per type huishoudtoestel, vermeld in het eerste lid, kan maar één premie per vijf jaar worden aangevraagd. De geldigheid van iedere kortingsbon, vermeld in het tweede lid, is beperkt tot 45 dagen.

Binnen een periode van vijf jaar kan de premie, vermeld in het eerste lid, niet meer dan twee keer worden verkregen per rijksregisternummer.

Andere personen die op hetzelfde adres zijn gedomicilieerd, komen gedurende de periode van vijf jaar, vermeld in het zesde lid, niet in aanmerking voor de premie, vermeld in het eerste lid. Bijkomende aanvragen binnen die periode van vijf jaar komen niet in aanmerking voor de kortingsbonnen, vermeld in het tweede lid.

Een huishoudelijke eindafnemer die een huishoudtoestel huurt via een huurovereenkomst als vermeld in het tweede lid, 2°, kan gedurende de periode van die overeenkomst geen kortingsbon meer verkrijgen voor de aankoop van hetzelfde huishoudtoestel.

De prijs van het huishoudtoestel, vermeld in het eerste lid, waarvoor de premie wordt gebruikt, bedraagt minimum 250 euro.

Art. 4.

In artikel 10.1.14, §1, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2023 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2024, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Als wordt vastgesteld dat in het dossier de nodige bewijsstukken ontbreken om te kunnen oordelen over de toekenningsvoorwaarden, voor de tegemoetkomingen als vermeld in artikel 6.4.1/4, tweede lid, 1°, artikel 6.4.1/8, eerste lid en artikel 7.9.2/1, §1, 5°, dan krijgt de aanvrager een melding om alsnog de nodige bewijsstukken te bezorgen. De aanvrager bezorgt op straffe van onontvankelijkheid van zijn aanvraag de ontbrekende documenten binnen drie maanden na ontvangst van de voormelde melding."

Het artikel luidt dan als volgt:

Artikel 10.1.14.

§1. Voor de tegemoetkoming als vermeld in artikel 7.9.2/1, 5°, kan de aanvrager via het online platform controleren of hij aan de toekenningsvoorwaarden voldoet. De aanvraag van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 7.9.2/1, 5°, kan worden ingediend via het online platform, vermeld in artikel 10.1.13.

Nadat de toekenningsvoorwaarden voor de tegemoetkomingen als vermeld in artikel 6.4.1/4, tweede lid, 1° en 6.4.1/8, eerste lid, via het online platform, vermeld in artikel 10.1.13 van dit besluit, gecontroleerd zijn, met toepassing van artikel 22, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, ontvangt de aanvrager prompt een beslissing die de tegemoetkoming, waarop de aanvraag betrekking had, toekent of weigert. De aanvrager ontvangt ook het overzicht van de gegevens waarmee de ontvankelijkheid van de aanvraag is gecontroleerd. Als de aanvrager voldoet aan de toekenningsvoorwaarden voor de tegemoetkoming als vermeld in artikel 7.9.2/1, §1, 5°, ontvangt de aanvrager een attest met de bevestiging hiervan. De aanvrager ontvangt ook het overzicht van de gegevens waarmee de ontvankelijkheid van de aanvraag is gecontroleerd.

Als wordt vastgesteld dat in het dossier de nodige bewijsstukken ontbreken om te kunnen oordelen over de toekenningsvoorwaarden, voor de tegemoetkomingen als vermeld in artikel 6.4.1/4, tweede lid, 1°, artikel 6.4.1/8, eerste lid en artikel 7.9.2/1, §1, 5°, dan krijgt de aanvrager een melding om alsnog de nodige bewijsstukken te bezorgen. De aanvrager bezorgt op straffe van onontvankelijkheid van zijn aanvraag de ontbrekende documenten binnen drie maanden na ontvangst van de voormelde melding.

Als de aanvrager recht heeft op de tegemoetkoming, vermeld in artikel 6.4.1/4, tweede lid, 1°, en 6.4.1/8, eerste lid, wordt de ontvankelijke aanvraag geregistreerd in de systemen van de elektriciteitsdistributienetbeheerders of hun werkmaatschappij. Daarna gaan de elektriciteitsdistributienetbeheerders of hun werkmaatschappij over tot de toekenning van de tegemoetkoming aan de begunstigde, conform paragraaf 2. Als de aanvrager voldoet aan de toekenningsvoorwaarden voor de tegemoetkoming als vermeld in artikel 7.9.2/1, §1, 5°, kan de aanvrager op basis

van het verkregen attest, vermeld in het tweede lid, de tegemoetkoming aanvragen bij het energiehuis.

Als de aanvrager of de lasthebber van de aanvrager het niet eens is met het overzicht, vermeld in het tweede lid, kan die binnen dertig dagen nadat die dat overzicht heeft ontvangen schriftelijk beroep instellen. Binnen dertig dagen nadat de aanvrager of de lasthebber van de aanvrager het voormelde beroep heeft ingediend, wordt de beslissing in beroep bezorgd aan de aanvrager. De beslissing in beroep bevat een verwijzing naar de bevoegde instantie bij betwisting.

De aanvrager of de lasthebber van de aanvrager kan een beslissing tot weigering van de tegemoetkoming als vermeld in artikel 6.4.1/4, tweede lid, 1° en 6.4.1/8, eerste lid, schriftelijk, betwisten binnen dertig dagen na ontvangst van de beslissing tot weigering. Binnen dertig dagen nadat het beroep is ingediend, wordt de weigering bevestigd, of wordt de aangepaste beslissing met het gecorrigeerde overzicht van de gegevens aan de aanvrager bezorgd. De beslissing in beroep bevat een verwijzing naar de bevoegde instantie bij betwisting.

Als de aanvrager binnen drie maanden na de indiening van de aanvraag via het platform geen beslissing tot weigering of de tegemoetkoming heeft ontvangen, kan de aanvrager of de lasthebber van de aanvrager binnen dertig dagen na die termijn van drie maanden schriftelijk beroep aantekenen tegen het stilzitten. Binnen dertig dagen nadat het beroep is ingediend, ontvangt de aanvrager een beslissing die de tegemoetkoming, bevestigt of weigert. De beslissing in beroep bevat een verwijzing naar de bevoegde instantie bij betwisting.

(...)

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

10. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: afnemers en aanvragers van een premie;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatie- en contactgegevens, samenstelling gezin, domiciliegegevens.
11. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. De wettelijke basis van het Ontwerp is het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 3.2.1, §3, artikel 7.5.1, artikel 8.2.1, artikel 8.4.1, artikel 8.7.1, en artikel 9.1.1, die luiden als volgt:

Artikel 3.2.1.

(...)

§ 3. De Vlaamse Regering beschikt over de kredieten van het Energiefonds, inclusief de machtiging om hiermee subsidies toe te kennen, voor de uitvoering van haar energiebeleid, in het bijzonder voor de financiering van de openbaredienstverplichtingen inzake energie, voor haar sociaal energiebeleid, haar beleid inzake het rationeel energiegebruik, haar beleid inzake warmte-krachtkoppeling, haar beleid inzake de hernieuwbare energiebronnen alsmede voor de financiering van energierelateerde kosten van de Vlaamse overheid.

Artikel 7.5.1.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de Vlaamse Nutsregulator, de leveranciers, de transmissienetbeheerder, de beheerder van het vervoersnet en netbeheerders openbaredienst-verplichtingen opleggen inzake programma's ter bevordering van het rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen, minimumnormen inzake rationeel energiegebruik bij hun afnemers en investeringen in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties, installaties voor de productie van groene stroom, groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten.

In afwijking van artikel 4.1.10, eerste lid, kan de netbeheerder of zijn werkmaatschappij echter in het kader van de uitvoering van de hun op grond van dit artikel opgelegde openbaredienstverplichtingen en onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden, gegevens verstrekken aan personen die daarvoor door de Vlaamse Regering zijn aangewezen. De voormelde gegevens omvatten minstens:

- 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers;*
- 2° de EAN-code;*
- 3° de categorie van afnemer.*

Artikel 8.2.1.

De Vlaamse Regering kan een steunprogramma opstellen met tegemoetkomingen ten voordele van natuurlijke personen die niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming als onderneming voor :

- 1° de toepassing van energiezuinige producten, technieken en systemen;*
- 2° een rationeel energiebeheer;*
- 3° de toepassing van hernieuwbare energietechnologieën.*

Artikel 8.4.1.

De Vlaamse Regering kan een steunprogramma opstellen met tegemoetkomingen ten voordele van niet-commerciële instellingen, publiekrechtelijke rechtspersonen, de netbeheerders en de beheerders van het transmissienet en het vervoersnet voor :

- 1° de toepassing van energiezuinige producten, technieken en systemen;*
- 2° een rationeel energiebeheer;*
- 3° de toepassing van hernieuwbare energietechnologieën;*
- 4° het ondernemen van haalbaarheidsstudies voor de toepassing van energiezuinige producten, technieken en systemen of voor de toepassing van hernieuwbare energietechnologieën;*
- 5° het voeren van sensibiliserings- en communicatieacties over rationeel energiegebruik, rationeel energiebeheer of hernieuwbare energietechnologieën;*
- 6° de informatieverzameling en -verstrekking voor rationeel energiegebruik, rationeel energiebeheer of hernieuwbare energietechnologieën;*
- 7° het organiseren van vormingsprojecten voor rationeel energiegebruik, rationeel energiebeheer of hernieuwbare energietechnologieën;*
- 8° de kosten die verbonden zijn aan de voorbereiding, ondertekening, uitvoering en voortgangscontrole van een energiebeleidsovereenkomst.*
- 9° kosten die verbonden zijn aan openbaredienstverplichtingen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd.*

Artikel 8.7.1.

De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van de tegemoetkomingen en de in aanmerking komende kosten, vermeld in deze titel, en de nadere regels voor de aanvraag, de beoordeling van de aanvragen en het toekennen van de tegemoetkomingen. De Vlaamse Regering kan daarvoor aanvullende voorwaarden opleggen die losstaan van de doelstellingen van de steunregelingen, vermeld in deze titel.

De tegemoetkomingen, vermeld in het vorige lid, kunnen de vorm aannemen van een subsidie, een lening tegen een verlaagde rentevoet, een voorschot of een ander geldelijk voordeel.

Artikel 9.1.1.

De Vlaamse Regering kan aan de energiehuizen de volgende taken opdragen:

- 1° het als kredietbemiddelaar of kredietgever verstrekken van de leningen, vermeld in de artikelen 8.2.2, 8.3.1/1 en 8.4.2 of in artikel 5.71/1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021;*

2° het verlenen van advies over en het voeren van sensibiliserings- en communicatieacties over rationeel energiegebruik, rationeel energiebeheer, hernieuwbare energietechnologieën of de woningkwaliteit;
 3° het bevorderen van de woningkwaliteit en het bevorderen van het gebruik van energiezuinige producten, technieken, systemen of hernieuwbare energietechnologieën, inclusief de begeleiding bij de uitvoering van werken en diensten bij huishoudelijke afnemers daaromtrent;
 4° het verlenen van informatie aan huishoudelijke afnemers over de werking van de energiemarkt;
 5° het optreden als uniek loket voor door de Vlaamse Regering door of krachtens dit decreet vastgestelde taken en opdrachten.

13. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

HOOFDSTUK VIII. Verwerking van persoonsgegevens van natuurlijke personen bij tegemoetkomingen

Artikel 8.8.1.

De Vlaamse Regering kan voor de toekenning van tegemoetkomingen als vermeld in deze titel of groenestroomcertificaten en warmte-kraachtcertificaten als vermeld in titel VII, persoonsgegevens van natuurlijke personen opvragen die verband houden met de voorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet vaststelt en die noodzakelijk zijn om de tegemoetkoming of certificaten toe te kennen aan de aanvrager. Met behoud van de toepassing van artikel 12.6.1, §3, omvat dit minstens identiteitsgegevens van de aanvrager, adresgegevens, het rekeningnummer waarop de premie wordt uitbetaald en andere gegevens die noodzakelijk zijn om aan de inhoudelijke voorwaarden te voldoen.

De Vlaamse Regering kan de medewerking van de diensten van de Vlaamse overheid, van de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij of van de energiehuisen opleggen voor taken krachtens dit decreet voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid.

De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, gebruikt het uniek loket, vermeld in artikel 12.6.1, tenzij het anders bepaald is door de Vlaamse Regering. De persoonsgegevens worden verwerkt conform artikel 12.4.1 en 12.6.1.

14. Het te wijzigen besluit vermeldt verder :

HOOFDSTUK III. Online platform voor het faciliteren van tegemoetkomingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, het rationeel energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen

Artikel 10.1.13.

§1. Er wordt binnen het uniek loket, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, een online platform opgericht voor het faciliteren van de aanvraag of het toekennen van de tegemoetkomingen, vermeld in artikel 6.4.1/4, 6.4.1/8 en 7.9.2/1, §1, 5°.

Het platform, vermeld in het eerste lid, is toegankelijk voor:

- 1° de aanvrager van de tegemoetkomingen, vermeld in het eerste lid;*
- 2° de lasthebber van die aanvrager, vermeld in punt 1°;*
- 3°*

§2. Om de voorwaarden die het recht openen op een of meer tegemoetkomingen als vermeld in paragraaf 1, te controleren, kunnen de categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 12.6.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verwerkt.

§3. Binnen het online platform worden alle redelijke maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, juist zijn en, als dat nodig is, geactualiseerd worden. Persoonsgegevens als vermeld in paragraaf 2, die onjuist zijn, worden onmiddellijk gewist of verbeterd.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, binnen het platform is noodzakelijk voor de behandeling, verwerking en uitbetaling van de tegemoetkomingen, vermeld in paragraaf 1.

15. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
16. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang” waar het gaat om de behandeling van aanvragen voor een premie. De VTC beveelt aan om deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp.
17. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
18. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
19. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
20. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

21. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
22. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁵. wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁶

3. Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
24. Het volgende doeleinde wordt vermeld in het te wijzigen besluit: het behandelen, verwerken en uitbetalen van aanvragen van premies voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen.
25. Het doeleinde is dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
26. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
28. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. De VTC beveelt dan ook aan om de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk op te nemen in het Ontwerp.
29. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁵Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens", in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

30. De VTC verwijst naar haar **lijst**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
31. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁹

5. Minimale gegevensverwerking

32. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
33. De **categorieën betrokkenen** zijn: afnemers en aanvragers van een premie;
en de **categorieën persoonsgegevens** zijn: identificatie- en contactgegevens, samenstelling gezin, domiciliegegevens.
34. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: personeelsleden van het VEKA.
35. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
36. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken respectievelijk voor toegang tot de gegevens van het Rijksregister en voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁰.
37. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Deze gegevensstroom dient ook beschreven te worden.
38. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
39. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en dient anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
40. In het licht van artikel 6.3 van de AVG dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG. Tevens deze termijnen verantwoord te worden.

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneame van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

¹⁰ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

6. Juistheid

41. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
42. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

43. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
44. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

45. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
46. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
47. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging van de toegangen

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.

48. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁵
49. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
50. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹⁶

III. BESLUIT

51. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota (luik 2);
 - de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (luik 4);
 - de bewaartermijn(en) opnemen in het Ontwerp en deze verantwoorden (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2025-02-18 15:13:08 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁴ Audit trailing of beveiligd controlespoor.

¹⁵ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

¹⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.